

MEŽA KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES PROTOKOLS NR.19

Sēde notiek 2003. gada 30. oktobrī

Sēdi vada: M.Roze

Piedalās:

konsultatīvās padomes locekļi – J.Biķis, J.Birģelis, A.Cunskis, A.Domkins, J.Donis, D.Dubrovskis, H.Jordāns, A.Melnis (R.Strīpnieka vietā), A.Orinskis, A.Ozols, U.Rotbergs, J.Spāre, M.Strazds, Ē.Zaķis, O.Žvagiņš;

I.Aleksejuka – Koalīcijas meža politikas darba grupa;

J.Rozītis – Pasaules Dabas fonds;

M.Gaigals – Valsts akciju sabiedrība “Latvijas valsts meži”;

L.Pundiņa – Valsts akciju sabiedrība “Latvijas valsts meži”;

I.Silamiķele – Meža politikas departaments;

S.Eglāja – Meža politikas departaments;

G.Liepiņa – Meža politikas departaments;

M.Graudums – Meža politikas departaments;

L.Pamovska – Meža resursu departaments;

J.Eizentāls;

T.Čeže – students

Nepiedalās:

I.Krūtainis, V.Līdaka, J.Priednieks

Preses pārstāvji: G.Ģērķis – “Baltijas Koks”, A.Lediņš – “Meža Vēstis”, A.Jaunbelzere – “Lauku Avīze”

Protokolē: M.Mīkule

Darba kārtība:

Latvijas Meža konsultatīvās padomes 2003. gada 3. septembra sēdes protokola apstiprināšana.

Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas ziņojums par programmas izstrādes pirmo posmu. Ziņo programmas vadītājs H.Jordāns.

Citi jautājumi.

Nolēma dienas kārtības 3. punktā runāt par Koalīcijas meža politikas darba grupas deleģētā pārstāvja apstiprināšanu Latvijas Meža konsultatīvās padomes sastāvā, par Somijas Lauksaimniecības un mežsaimniecības ministrijas un Somijas Meža asociācijas izteikto iniciatīvu izveidot jaunu meža forumu - Somijas Meža akadēmiju –, lai atbalstītu ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu Eiropas Savienībā un izveidotu sadarbību ar kandidātvalstīm, par Austrijas Lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides un ūdens apsaimniekošanas federālās ministrijas ierosinājumu iekļaut meža un mežsaimniecības jautājumus Eiropas Savienības konstitūcijā.

A.Ozols

Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) Meža fakultātē ir ievēlēts jauns dekāns Dagnis Dubrovskis, kas tiek pilnvarots pārstāvēt LLU Meža fakultāti Latvijas Meža konsultatīvajā padomē.

Latvijas Meža konsultatīvās padomes 2003. gada 3. septembra sēdes protokola apstiprināšana.

Nolēma:

Apstiprināt 03.09.2003. Latvijas Meža konsultatīvās padomes (MKP) sēdes protokolu.

Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas ziņojums par programmas izstrādes pirmo posmu. Ziņo programmas vadītājs H.Jordāns.

Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas izstrāde paredzēta trīs etapos. Pirmajā etapā tika veikta situācijas "fotogrāfija". Programmas vadības grupa sastāv no programmas vadītāja un diviem programmas koordinatoriem.

Ē.Zaķis

Vai saistītajām nozarēm – transporta, enerģētikas, tirdzniecības, lauku tūrisma, medniecības u.c. - ir izstrādātas nacionālās programmas?

H.Jordāns

Daļai no saistītajām nozarēm, piemēram, lauku tūrismam ir izstrādāta, transporta nozarei tiek veidota nacionālā programma, ir bijusi tikšanās ar programmas vadītāju.

Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas otrajā fāzē ceram, ka Zemkopības ministrija lūgs citām ministrijām sniegt informāciju, kas izmantojama Latvijas Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas izstrādāšanai.

Ē.Zaķis

Vai, izstrādājot Meža un saistīto nozaru nacionālo programmu, tiek analizēts sākot ar 1995. vai 1991.gadu?

H.Jordāns

Analizējām, sākot ar 1995. gadu.

M.Strazds

Piedalījos darba grupas sanāsmēs, kurās tika skatīti jautājumi par bioloģisko daudzveidību. Par dažiem no sanāsmē skatītajiem jautājumiem vēlējos dzirdēt šajā atskaites ziņojumā, bet tie šeit neizskanēja.

Tāpēc vēlos pievērst uzmanību kādam faktoram, kas kavēja sniegt atbildes uz aptaujas jautājumiem, – tika atvēlēts pārāk īss laiks anketas aizpildīšanai.

Situācijas "fotogrāfija" saistībā ar bioloģisko daudzveidību padarīja darba grupas darbu bezjēdzīgu, jo darbs tika sākts ar 5-6 mēnešu nokavēšanos un pirmais ar ko grupas vadītāji uzrunāja visus ekspertus – mums vajadzētu konstatēt stāvokli, bet tam mums nav laika, jo jau pēc nedēļas ir jāraksta atskaite. Šī nav kokrūpniecības, bet gan Latvijas meža un saistīto nozaru nacionālā programma, kur bioloģiskā daudzveidība ir tikai viens

aspekts. Ja septiņus gadus pēc zemes reformas formālajām beigām nav zināms, cik Latvijā ir mežu, un nav konkrēti fiksētas valsts un dažādu citu īpašumu robežas, un tā netiek atzīta par problēmu, tad, manuprāt, kaut kas nav kārtībā. Atskaitē tika minēts, ka 44,5% pēc VZD datiem un 50,2% pēc VMD datiem. Atšķirības statistikas datos ir pietiekami liela problēma, lai to aktualizētu. Jautājums par to, kāds ir stāvoklis saistībā ar bioloģisko daudzveidību, pašreizējā dokumentā nav iekļauts.

H.Jordāns

Prezentācijas materiālā bija tikai īss kopsavilkums.

Piekrītu, ka jautājumu bloks – bioloģiskā daudzveidība – ir ļoti sensitīvs gan no vides aizsardzības organizāciju, gan zinātniskā, gan no rūpnieciskās izmantošanas viedokļa. Piekrītu, ka ekspertu darbs nav bijis pietiekami labs. Redzot ekspertu atskaites, par darba grupās notikušo, nevaru teikt, ka vides organizācijas varēja definēt problēmu loku. Katrs aizstāvēja tikai savas intereses un nevēlējās pārskatīt citu definējumu.

Varam izmantot tikai oficiālos datus un ekspertu viedokli.

U.Rotbergs

Programmas izstrādes pirmajā etapā tika veikta situācijas “fotogrāfija”. Lai veidotu argumentētu politiku, ir jānoskaidro nevis tas, ko zinām, bet gan tas, ko nezinām. Cik nopietni tiks ņemti vērā ieteikumi par nepieciešamajiem labojumiem? Kā tiek plānots turpmākais darbs?

Darba grupu identificētais problēmu loks, manuprāt, ir nepilnīgi definēts.

Izstrādājot Meža un saistīto nozaru nacionālo programmu, nedrīkst balstīties tikai uz esošajām zināšanām. Piemēram, informācija par nelegālo ciršanu statistikā neparādās.

M.Roze

Ja mēs vēlamies, lai Meža un saistīto nozaru nacionālo programma būtu reāls pamats tālākajai darbībai, jāņem vērā gan M.Strazda kunga ieteikumus, gan jānovērš vienaldzīgā attieksme no atsevišķu saistīto nozaru puses.

A.Ozols

Pirmā etapa ziņojumu būs jāapstiprina Koordinācijas padomei.

Priekšlikums – programmas birojs varētu MKP locekļiem izsūtīt pirmā etapa ziņojumu. Vajadzētu vienoties līdz kuram datumam tiek iesniegti komentāri, cik ilgā laikā darba grupas izvērtē komentārus, precizē ziņojumus, ja tas ir nepieciešams, vai komentē, kādēļ tie netiek ņemti vērā. Pēc ziņojumu precizēšanas varam sasaukt Koordinācijas padomes sēdi.

H.Jordāns

Līdz nākamajai trešdienai tiks izsūtīts pirmā etapa ziņojums kompaktdiska formātā.

Vēlos atbildēt uz U.Rotberga kunga jautājumu, visas darba grupas ir atvērtas, aicinām tajās piedalīties, tāpat arī ekspertu grupu darbā.

U.Rotbergs

Projekta vadības grupas sanāsmē vienojāmies par diviem lieliem mērķiem – izmantot resursu saprātīgi un ražot produktu ar augstu pievienoto vērtību.

Kas mums ir jādara, lai no stāvokļa “fotogrāfijas” nonāktu nākamajā etapā? Jābūt reālai problēmu analīzei. Kāds būs darba process, lai tiktu identificētas galvenās izaugsmes jomas?

M.Roze

Šī ir “fotogrāfijas” fāze, kurā ieskicēta daļa no problēmu lokiem. Kopsakarību analīze ir nākamās fāzes darba uzdevums. Jo precīzāk papildināsim pirmā etapa ziņojumu, jo veiksmīgāka būs nākamā, problēmu identificēšanas un analīzes, fāze.

M.Strazds

Vēlreiz precizēšanu savu pirmo komentāru, jo tas, spriežot pēc sekojošas reakcijas, tika nepareizi saprasts. Pirmajam etapam tika atvēlēti astoņi mēneši, bet darbs notika vienu mēnesi. Ir lietas, kuras nevar izdarīt tik īsā laikā, neatkarīgi no tā, cik labi vai slikti būs ekspertu vai organizāciju iesūtītie precizējumi. Ja situācija nemainīsies arī turpmāk, tad gala rezultāts nebūs derīgs.

H.Jordāns

Pirmā vadības grupas sēde notika 2003. gada 18. augustā, tātad reāli darbs tika uzsākts 18. augustā. Līgums starp FAO un Zemkopības ministriju tika parakstīts marta beigās, bet reāli darbs sākās 18. augustā.

A.Domkins

Gribu iebilst. Mēs ļoti nopietni strādājam un saprotam, kādu atbildību uzņemamies. Viena no lielākajām problēmām nav laika trūkums, stāvokļa fiksācija bija nepieciešama, lai būtu vienāds redzējums, lai varētu vienādā formātā aprakstīt problēmas, kuras pēc tam Tehniskās universitātes matemātikas profesori varētu, izmantojot matemātisko matrici, analizēt 10-15 gadu griezumā. Darba grupu uzdevums nav īsā laikā atbildēt uz fundamentāliem jautājumiem par kuriem zinātnieki un vides organizācijas strīdas jau vairākus gadus, bet gan izstrādāt saprotamu attīstības scenāriju.

M.Roze

Nepieciešama pārējo iesaistīšanās. Projektu vadības grupai ir jāņem vērā tie aspekti, kas līdz šim nav pilnībā atspoguļoti.

Ē.Zaķis

Kā tālāk notiks darbs pie Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas izstrādes?

H.Jordāns

Pēc 3.oktobra sēdes līdz 20.oktobrim gaidījām komentārus; tika saņemti trīs īsi komentāri.

Līdz trešdienai sagatavosim CD versijas un izsūtīsim MKP sēdes dalībniekiem. Cik ilgā laikā tik apjomīgu darbu jums būtu iespējams izanalizēt?

J.Birģelis

Katru padarīto darbu var kritizēt. Es ticu, ka tas bija pats labākais, ko bija iespējams izdarīt. Kritizēt un izvērtēt, tikai ņemot vērā prezentācijas slaidus, nav iespējams. Kamēr

nav pieejami ziņojumi, nav iespējams uzzināt, cik ticama ir apkopotā informācija, vai nav pieļautas kļūdas, cik iegūtā informācija ir pietiekoša “swot” analīzes veikšanai un priekšrocību identifikācijai.

Šī ir pirmā nacionālā programma, kuru izstrādājam, esam plānošanas pirmajā riņķī, kurā radušās problēmas varēsīm risināt nākošajos etapos.

J.Donis

Dabas aizsardzības eksperti var pieņemt lēmumu, ka ir arī citas prioritātes.

M.Strazds

Esmu viens no nedaudzajiem, kas MKP darbā piedalās sabiedriskā kārtā. Beidzamajā laikā esmu rakstījis komentārus un veicis labojumus par dažiem dokumentiem, bet man ir zudusi jebkāda pārlicība, ka tie kādam ir nepieciešami un ka tiek ņemti vērā. Ziņojuma izpēte un komentāru uzrakstīšana prasīs laiku un, ja pēc tam tie tiek nolikti malā un pievilktas ķeksītis, ka no šīs organizācijas ir saņemti komentāri, tad es to nedarīšu.

M.Roze

Saprotu M.Strazda kunga uztraukumu. Nekas nav nepatīkamāks par nevajadzīgi izdarītu darbu, bet jāuzklausā visi viedokļi. Visus viedokļus nekad nevarēs ņemt vērā, bet nav pieļaujama arī situācija, ka viena sadaļa nav pilnībā izstrādāta. Tādēļ par šo sadaļu ir nepieciešami komentāri.

H.Jordāns

Jebkuras sadaļas ziņojums nav eksperta, bet ekspertu grupas kolektīvais viedoklis. Līdz ar to nevar teikt, ka netiek ņemti vērā citu viedokļi.

U.Rotbergs

Pastāv risks uztvert Meža un saistīto nozaru nacionālo programmu kā interešu saskaņošanas programmu. Ņemot vērā izvirzītos stratēģiskos mērķus, jāskatās, kādas informācijas trūkst. Jābūt drošības mehānismam, konsultāciju mehānisms nevar izvirzīt nepieciešamos darba uzdevumus, jābūt arī neatkarīgi pasūtītām lietām.

A.Ozols

Svarīgi izskatīt pirmā etapa ziņojumus, lai tajos nebūtu kļūdu, jo šī informācija tiks izmantota “swot” analīzē. Kā arī, kā minēja U.Rotberga kungs, vai lēmumu pieņemšanai nepieciešamais informācijas lauks ir noklāts.

U.Rotbergs

Priekšlikums, pirmā etapa fāzi uztveram par fotogrāfisku datu fiksāciju un pievēršam uzmanību rekomendācijām ekspertu izvirzītajās jomās, kurās nepieciešama izaugsme.

O.Žvagiņš

Pirmā etapa ziņojumā ir fakti un faktu interpretācija, kuru nevajadzētu ņemt vērā, jo šobrīd nav iespējams izvērtēt, kas būs, kas nebūs nepieciešams. Tikai definējot trūkumus vai jomas, kurās nepieciešama papildus informācija, uzzināsim, kāda informācija vēl būs

vajadzīga. Informācijas ieguve varētu būt viens no Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas uzdevumiem.

M.Roze

Informācijas iegūšanas avoti un metodes ir ļoti būtiskas. Datu interpretācija ir pieļaujama, ja dati nav iegūstami tiešā veidā, tad tos jāiegūst interpretējot un analizējot tik daudz, cik tas ir nepieciešams “fotogrāfijas” papildināšanai.

Lūgums tām organizācijām un sektoriem, kuri jūtas apvainoti vai aizskarti, dariet to man tiešā veidā zināmu. Domāju, ka tā ir neizpratne vai pārpratums, nevis apzināta pretdarbība pret kādu sektoru.

Pēc nedēļas Jūs saņemsiet pirmā etapa ziņojumus kompaktdiska formātā, divas nedēļas tiek dotas komentāru iesūtīšanai, nedēļa - iesūtīto komentāru apkopošanai un strīdu situācijas izšķiršanai. Pēc tam tiek sasaukta Koordinācijas padomes sēde.

Nolēma:

Nedēļas laikā Latvijas Meža un saistīto nozaru nacionālās programmas birojs izsūta pirmā etapa ziņojumus kompaktdiska formātā, divu nedēļu laikā jāiesūta komentāri, nedēļas laikā iesūtītie komentāri jāapkopo. Pēc mēneša jāsasauk Koordinācijas padomes sēdi.

3.1. Par Koalīcijas meža politikas darba grupas deleģētā pārstāvja apstiprināšanu Latvijas Meža konsultatīvās padomes sastāvā.

M.Roze

Atsaucoties uz uzaicinājumu, lai labāk varētu koordinēt darbu starp MKP, ministriju un Koalīcijas Meža politikas darba grupu, Koalīcijas Meža politikas darba grupa ir deleģējusi darbam MKP Koalīcijas Meža politikas darba grupas vadītāju un VAS “Latvijas valsts meži” valdes locekli Irēnu Aleksejuku.

A.Ozols

Lūgums iesniegt Koalīcijas Meža politikas darba grupas nolikumu, lai ar to varētu iepazīties MKP locekļi.

Nolēma:

Pamatojoties uz Koalīcijas Meža politikas darba grupas deleģējumu, uzņemt Latvijas Meža konsultatīvās padomes sastāvā Koalīcijas Meža politikas darba grupas vadītāju Irēnu Aleksejuku un lūgt iesniegt MKP Koalīcijas Meža politikas darba grupas nolikumu.

3.2. Par Somijas Lauksaimniecības un mežsaimniecības ministrijas un Somijas Meža asociācijas izteikto iniciatīvu izveidot jaunu meža forumu - Somijas Meža akadēmiju, lai atbalstītu ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu Eiropas Savienībā un izveidotu sadarbību ar kandidātvalstīm.

A.Ozols

Somijas vēstniecība Rīgā ir informējusi Zemkopības ministriju, ka Somijas Lauksaimniecības un mežsaimniecības ministrija un Somijas Meža asociācija ir izrādījusi iniciatīvu izveidot jaunu meža forumu - Somijas Meža akadēmiju, lai atbalstītu Eiropas Savienības saistības ilgtspējīgai meža apsaimniekošanai un izveidotu sadarbību

ar kandidātvalstīm, jo arī Somija nesēn ir kļuvusi Eiropas Savienības dalībvalsts. Somijas vēstniecība Rīgā ir uzņēmusies apzināt interešu grupas un ar tām konsultēties. Vienojamies, ka par Somijas iniciatīvu tiks informēti MKP locekļi, MKP pārstāvētas meža nozares interešu grupas. Ideja šobrīd ir sākuma stadijā, paredzētas divas fāzes, kuru laikā paredzēts definēt darba uzdevumus un uzsākt darbību. Tuvākajā laikā plānota tikšanās Somijā uz kuru tiks uzaicinātas 1-2 personas no valsts, kuras pārstāvēs dažādas nozares jomas. MKP locekļiem jāvienojas, par pārstāvjiem, kurus MKP deleģē piedalīties pasākumā Somijā.

J.Birģelis

Vēlos precizēt, tika lūgts nozīmēt 3–4 pārstāvjus, lai no nosūtītā saraksta Somijas puse varētu izvēlēties 1-2 cilvēkus, kuri pārstāvēs valsti. Lūgums MKP deleģēt 4 cilvēkus – pa vienam no dabas aizsardzības nevalstiskajām organizācijām, izglītības un zinātnes institūcijām, Latvijas Kokrūpniecības federācijas un valsts pārvaldes institūcijām.

Līdz 4.novembrim aicinām atsūtīt nominēto kandidātu vārdus.

Nolēma:

Līdz 4.novembrim atsūtīt nominēto kandidātu vārdus.

3.3. Par Austrijas Lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides un ūdens apsaimniekošanas federālās ministrijas ierosinājumu iekļaut meža un mežsaimniecības jautājumus Eiropas Savienības konstitūcijā.

A.Ozols

Austrijas Lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides un ūdens apsaimniekošanas federālās ministrijas direktors ir izteicis ierosinājumu iekļaut topošajā Eiropas Savienības (ES) Konstitūcijā punktā 1.16.2., kurā teikts, ka ES jāsniedz atbalsts, jāveic koordinācija vai citi pasākumi, pievienot arī jaunu jomu – mežs un mežsaimniecība. 1.16.3. punktā norādīts, ka normatīvie dokumenti, kurus akceptēs ES, pamatojoties uz jautājumiem, kas ir specifiski šai jomai, nevar uzlikt par pienākumu dalībvalstīm harmonizēt likumus vai regulas.

ES mežs un mežsaimniecība netiek apskatīti tā, kā to definējam Latvijas meža un saistīto nozaru nacionālajā programmā. Tās nav bijušas ES kompetencē. Tiek skatīta joma, kas ietekmē meža nozari, tā ir dabas aizsardzība, bioloģiskā daudzveidība, vides aizsardzība, enerģētikas politika u.c. ES vajadzētu koordinējošu forumu, lai šo dažādo ģenerāldirektoriātu – lauksaimniecības, rūpniecības, vides un zinātnes – darbība tiktu koordinēta. Līdz ar to Austrijas Lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides un ūdens apsaimniekošanas federālās ministrijas direktors aicina dalībvalstis un kandidātvalstis izteikt savu viedokli, jo ir valstis, kuras uzskata, ka ir nepieciešama kopēja mežsaimniecības politika. Tās nepieciešamību atbalsta ES Dienvidvalstis. Ziemeļvalstis neatbalsta ideju par kopējās politikas nepieciešamību, bet uzskata, ka ir nepieciešama lielāka koordinācija starp dažādām jomām.

Zemkopības ministrijas viedoklis – esam piesardzīgi optimisti, jo trūkst informācijas, lai būtu iespējams izteikt viedokli.

4. novembrī notiks Eiropas Savienības Pastāvīgā mežsaimniecības komitejas sēde.

24., 25.novembrī Itālija, kā prezidējuša valsts, organizē ES valstu un kandidātvalstu vadošo mežu amatpersonu sanāksme, kur tiks diskutēts par ES mežsaimniecības stratēģijas darbības izvērtēšanu.

Tādēļ ļoti svarīgs ir MKP locekļu viedoklis, pēc iepazīšanās ar darba mapēs pievienoto vēstuli.

H.Jordāns

10.oktobrī Briselē notika ES un kandidātvalstu vēstnieku sanāksme, kurā tika runāts ar par šo jautājumu, Dienvidvalstis uzsvēra, ka ir nepieciešama centralizēta politika.

M.Roze

Intereses par mežiem Eiropā ir ļoti atšķirīgas, acīmredzot, koordinācijai ir jābūt.

M.Strazds

Cik ilgā laikā jāiesūta komentārus?

A.Ozols

Formāli valstu viedoklis šobrīd netiek prasīts, bet, ņemot vērā, ka šis process ir sācies, valstu viedoklis būs nepieciešams.

Ē.Zaķis

Vai citas jomas arī nepretendē uz atbalstu un koordināciju?

A.Ozols

Apvienoto Nāciju organizācijā ir nodibināta struktūra, kas atbild par meža jautājumiem saistītajām jomām. Līdz šim Eiropas komisija šādu koordināciju, lai apskatītu problēmu kopumu, nav veikusi. Par citām jomām neesmu informēts.

U.Rotbergs

Eiropas Savienības parlamentā esošās lielās valstis var apstrīdēt jebkuru iniciatīvu. Ziemeļvalstīs un Baltijas valstīs mežsaimniecība ir veidota uz komerciāliem pamatiem. Daudzās valstīs mežsaimniecība tiek subsidēta. Svarīgi zināt Somijas un Zviedrijas viedokli.

J.Birģelis

Kā apgalvo Austrijas puse, tas ir trešais zemākais regulējošais līmenis, kas nav saistošs ar regulējošām sekām, lai gan īstas skaidrības, kā tas varētu ietekmēt tālākos procesus, Vīnē 16., 17. oktobrī Ministru konferences par meža aizsardzību Eiropā notikušajā ekspertu līmeņu sanāksmē nebija.

A.Ozols

Pašreiz Somija un Zviedrija analizē radušos situāciju. 4. novembrī Briselē būs Eiropas Savienības Pastāvīgā mežsaimniecības komitejas sēde, kur sastapšu arī Somijas un Zviedrijas pārstāvjus.

M.Roze

Ģeogrāfiskais izvietojums un ekonomiskās saites ir jāņem vērā. Latvijai jābūt arī savai pozīcijai.

Nolēma:

MKP locekļiem jāiesūta komentāri par Austrijas Lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides un ūdens apsaimniekošanas federālās ministrijas direktora izteikto ierosinājumu.

Zemkopības ministrs

M.Roze

Protokolēja

M.Mīkule